

Kmet, delavec in obrtnik
naj bodo narodu vodniki!

Izhaja vsako sredo.
Naročnina:
za celo leto Din 30—
za pol leta „ 15—
za inozemstvo
za celo leto Din 50—
Inserati po tarifi. — Plamenin vprašanjem naj se priloži znamko za odgovor. — Ne frankirana pisma se ne sprejemajo.

Kmetijski list

Glasilo „Zveze slovenskega kmetijskega ljudstva“.

Vsako uživaj vse sadove
svojega dela in marljivosti!

Rokopis se ne vrača. — Plača in tož se v Ljubljani. — Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ulici št. 7. — Telefon inter. št. 506. — Račun pri pošt. čehovcu z vodno št. 11.568.

Občni zbor SKS

bo v nedeljo, dne 25. aprila 1926 ob 10. uri dop.
v Ljubljani pri „Levu“ na Gosposvetski cesti.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva o svojem delovanju in o delovanju obeh okrožnih odborov.
2. Poročilo tajništva.
3. Poročilo odsekov.
4. Volitve strankinih funkcionarjev.
5. Slučajnosti.

Pozivam vse krajevne organizacije, da brezpogojno odpošljejo svoje delegate na občni zbor.

Ivan Pipan, načelnik SKS.

Za kaj gre?

To je najvažnejše vprašanje v sedanjem času. Ker skozi grdobije in laži, zavijanja in natolcevanja slovenskih dnevnikov, zlasti »Jutra«, v Sloveniji resnice ni lahko videti, mislim, da je velike važnosti, če spregovorim o sedanji državni krizi ali bolje o višku sedanje krize par besed tudi jaz, ki sem vse to gledal in doživljal iz neposredne bližine sam.

Radikali trdijo: glejte, žrtvovali smo vam Pašiča, žrtvovali finančnega ministra, žrtvovali železnškega ministra, dali smo vam dva jovanovičevca, dajte vi nam vašega Radića! Na naše vprašanje zakaj, odgovarjajo, da zato, ker ni mogoče z njim delati. Na vprašanje, iz česa je to razvidno, pravijo, da preveč govori. Na zahtevo, da naj konkretizirajo, kaj je tisto, odgovarjajo, pa vidite, kako je nastopil proti Pašiču. Odgovarjamo: pa dali ste ga in pritrdili, da je imel prav. In nadaljujejo: pa kaj je delal s finančnim ministrom? Dali ste ga in mu pritrdili, odgovarjamo mi. Kaj je počel s Krsto Miletičem, ugovarjajo radikali. Dali ste tudi tega, kličejo mi in ste mu pritrdili. — Pa zdaj bi hotel še Simonovića in morda še koga? Po čem pa veste, da je ta boljši od prejšnjih, vprašujemo, a radikali se smejejo in cinično odgovarjajo: Mi hočemo sporazum s Hrvatimi, a osebno se z Radićem ne more zaradi manir. — A Radić zahteva boj korupciji, vi debatirate o manirah? — Radikali se smejejo cinično.

Ze iz tega je razvidno, da vzrok krize ni v tem, kar čitamo, nego je oni stari, znani, v velikosrbski hegemoniji, v boju za oblast, za partizansko moč. Stari g. Pašič je v balkanskem smislu dober politik. Lokav, več, bizantinsko-balkan-

skih manir, brez stranpotov in silno okreten, do nesramnosti elastičen. Dozdaj je imel z vsakim nasprotnikom uspeh. Poglejmo samo najnovjšo zgodovino. Razcepil, razbil in uničil je zemljoradnike, razcepil in oslabil je muslimane v Bosni, razdvojil in pozneje uničil je džemijet v Macedoniji, razklal na dveje in vekomaj oslabil je demokrate; edini trn, ki mu je ostal v peti, je hrvaška seljaška stranka. Ta mu je bila doslej še najtrši oreh. Najprvo je dal Hrvat v roke »strokovnjaku« g. Pribičeviću, ta je »vodil« hrvaško politiko skoro šest let tako, kakor nam je znano, a »batinaška« politika Hrvatov ni ukrotila in sicer zato ne, ker je znal hrvaškega kmeta organizirati in politično vzgojiti Stefan Radić tako, kakor nimamo primera v politični zgodovini. Prišle so obznanje, ječe, preganjanja. Hrvaški kmečki narod ni klonil, nego je v borbi pojeklenel. Pašič pa je pogladil brado, ponudil sporazum, iztegnil roko v spravo in izračunil: Le počakaj, spravim te v vlado, pokazem te nesposobnega in te blamiram. »Sporazum« je izvajal tako, da je pričakoval uspeha. Proračun in še sto drugih stvari priča o tem, da g. Pašič ni nikoli iskreno mislil na sporazum, nego je samo ugibal, kako bi onemogočil Radića, ker po odstranitvi tega odličnega politika bi bila cela država njegova »drajna«. Radić je to čutil, a se ni dal. Grenka pilula je bil državni proračun, a ker je državna potreba, smo jo pogoltnili, dasi so čakali vsi naši »prijatelji«, ki nam danes dajejo dobre svete, da nas tukaj ujamejo in se mesto nas rešijo. Potem se je pa rana naše notranje korupcije ognjila do zrelosti in Radić je hotel operacijo. Pašič je odložil seje

skupščine za pet tednov in študiral menda, da se 5. maja »razleti«. Radić se je zatekel v javnost, ki je Pašiča obsodila. Radikali pravijo, da so »take manire« za aktivnega ministra škodljive in seveda njim neznosne. Po celi državi pa je završalo in vsa poštena javnost je soglasnega prepričanja: Edini Radić s svojo seljaško politiko nas more rešiti, edini on more zatreti korupcijo, edini on more očistiti naše javno življenje onega zla, ki se je liki predlavec v detelji prepredlo skozi naše javno življenje. Politične veljave kurs stopa pri Radiću na vrhunec, Pašič se čuti slabega, ali še vedno upa, še je v rezervi sredstvo, ki se mu je toliko obneslo.

Tudi Krist je imel svojega Judo, Grk svojega Elijalta... G. Pašič se je rad posluževal takih stvari. Tudi hrvaška seljaška stranka ni mogla uiti tej usodi. Dala je že svoječasno svoje Haizlere, Kordiče, Minareviće, Hrvati so dali svoje Šurmine in Drinkoviće. Saj še nam ni bilo prizanešeno: tudi mi smo doživeli svoje Vošnjake in Drofe-nike. Te stare metode so bile poslednja nada g. Pašiča. Moral je iti, a je »delal« naprej. Moral je iti finančni minister, Krsta Miletić, a Pašič je »delal«. Od blizu sem gledal to igro, vem, kaj je govornil g. Šuperina dvanajst ur pred novim polaganjem prisege, kaj g. Nikić, kaj ostali. Javnosti je znano iz časopisja, kaj je bilo pri »Šar planini«, kaj v sobi Palac hotela št. 71.

In zato je vsakemu človeku že danes jasno, da politika tako završenih sredstev dandanašnji triumfirati ne more in ne sme. Spominja me na scene v poslednjih dnevih starega Rima, a do takrat je vladal Rimljan kdaj znanemu svetskemu imperiju skoro tisoč let. Mi pa živimo komaj nekaj mesecev novo državno življenje, smo zdrav kmetijski narod, svež, pošten, ki bo z lahkoto vrgel iz svojega zdravega telesa in živel, živel.

Po tej veri ni opredelitev za slovenskega kmeta težka. Na naši strani poštenost, na nasprotni gosposka zvijača, pri nas borba korupciji, volja za delo v korist ljudstva, pri nasprotnikih zaščita korupcije, beg od dela, beg od kontrole javnosti, pridržavanje starih metod, ki smo jih v zadnjih sedmih letih že vsi obsodili in ki so nas gospodarsko že skoro uničile.

Bolj kakor kdaj kličem: tesnejše in še bližje s hrvatskimi kmeti pod vodstvom g. Štefana Radića, ki je v ječi že neštetokrat dokazal svojo veliko ljubezen do hrvatskega seljaka, za katerega koristi se ne plaši niti vešal. Samo s te strani nam more zasijati boljša bodočnost. Ne plašite se borbe, mučeništva in sramotenja, naj nas ne motijo špekulanti in slabiči! Kadar završi orkan nad hrastovim gozdom, odlete in pokajo samo suhe veje in listje, zdravo pa ostane in rodi spomladi nove poganjke. Bog poživi g. Štefana Radića.

Ivan Pucelj.

Zopet nova vlada. Važne izjave Stj. Radića.

Vlada »Uzunović I.«, kakor jo imenujejo, ni bila dolgotrajna. Pašič, ki je moral iz vlade RR, ni miroval prej, dokler niso njegovi zvesti pristaši, med katere spada tudi sedanji ministrski predsednik Uzunović, izzvali novo krizo, ki je tudi Stjepana Radića potegnila raz ministrski stol, njegov klub pa iz vlade.

Kolikor smo mi poučeni o poteku zadnjih dogodkov, so hoteli radikali na vsak način razbiti Radićev klub, kakor so doslej razbili še vsako stranko, ki jim ni bila po volji. Tako so prej razdvojili demokrate in razcepili zemljoradnike. Isto so sedaj poskušali s Hrvatimi. Ta poskus se je pa radikalom popolnoma izjalovil, kajti iz Radićevega kluba je izstopilo le sedem poslancev, dočim je dr. Nikić kralju svečano izjavil pred sestavo vlade »Uzunović II.«, da mu bo sledilo najmanj 35 hrvaških poslan-

cev! To se hvalabogu ni uresničilo in položaj Radića in onih, ki so vztrajali pri njem, je danes močnejši kot je bil kdaj prej. Resnica je, da sedanja vlada nima parlamentarne večine, in če bi jo prav hoteli podpirati slovenski klerikalei, bo vseeno tako slaba, da se dolgo ne bo držala. Pašič se je s svojimi radikali vred enkrat temeljito zmotil v svojih računih.

Tak je položaj, vse drugo pa, zlasti to, kar poročajo »veliki« slovenski listi (»Jutro«, »Slovenec«), so prazne flavze.

Pa poslušajmo, kako presoja položaj Stefan Radić sam. Pred svojim odhodom iz Beograda je rekel casnikarjem med drugim:

»Meni g. Uzunović ni povedal, da sem zgubil njegovo zaupanje. Jaz sem kralju dal svojo ostavko, a kralj je ni sprejel. G. Uzunović ni postopal lejalno in pravilno. Sicer

pa se v istini ni šlo za mojo glavo, ampak vse se suče okoli vprašanja korupcije.

Mi vemo, da nas bodo poskusili preganjati. Predsednik radikalnega kluba Živković je rekel trgovinskemu ministru dr. Krajaču (v Bosni): »Za vas imamo dovolj vislice!« Toda mi se preganjanja ne bojimo!

Uzunović se ne sme boriti proti korupciji. Mi pa se bomo borili proti korupciji, pa če smo na vladi ali pa v opoziciji.

To pa, kar so sedaj naredili, je trojna prevara: Preslepili so kralja, hočejo preslepiti Srbe in hočejo preslepiti Hrvate. Tudi Uzunović je kralju rekel, da pojde velik del našega kluba z njim. To pa ne bo držalo. Iz našega kluba se nihče ne bo postavil na stran dr. Nikića in dr. Šuperine (ki sta ostala v vladi in se Radiću izneverila,

op. ured.), zlasti noben kmet ne. Uzunović sam je pošten in je proti korupciji, toda on nima korajže. Korupcijo pa je treba zatreti, sicer ona tebe požre.

Nato je Radić govoril o svojih shodih, ki jih bo priredil tudi po Srbiji, potem pa je končal z besedami:

»Če odide Radić, bo vladala v prestolici korupcija. Korupcija je pravi naslednik vlade, Uzunović je samo figura.«

Po svojem povratku v Zagreb pa je Radić narekoval uvodnik za nedeljsko številko »Jutarnjega lista«, v katerem napoveduje najostrejši boj proti korupciji in prerokuje sedanji vladi le kratko življenje. Poročevalec, ki je članek pisal po narekovanju, dostavlja, da je bil Radić jako dobro razpoložen in bil poln trdnega zaupanja v svojo končno zmago. — In tako tudi bo!

Srečni Slovenci!

(Odgovor na sobotno in nedeljsko »Jutro«.)

Imam prijatelja, ki mi je v pomenku že večkrat rekel: »Ko bi le to dočakal, da bi enkrat prišel do svoje hišice na deželi in do kosa zemlje — oj, kako bi bil srečen! Tam bi se zagradil in zabarikadiral, da nikdar več ne bi ničesar slisal od sveta!«

Kar si je moj prijatelj želel, to smo Slovenci kot narod že zdavnaj dosegli. Imamo svoje bajte in hiše po deželi, tudi nekaj zemlje imamo, ki nam rodi krompir, zelje in fižol, tudi kakšnega prešička ali telička zredimo in kakšno kokoš za praznike, kar pa je najvažnejše: imamo okoli sebe in svoje domovine postavljene tako visoke planke, da prav nič ne vidimo in na slišimo, kaj se godi po svetu okrog nas! In zato smo narodič srečen, presrečen!

Mi pa ostanemo, kakor smo b'li!

Nekaj sto let smo živeli Slovenci pod Avstrijo. Avstrija je bila pretežno katoliška dežela; katoliška je bila njena dinastija s »presvitlim cesarjem« vred, katoliško je bilo avstrijsko plemstvo, katoliško je bilo njeno prebivalstvo, Katolištvo je dajalo avstrijski monarhiji njeno posebno obilježje in katoliški krogi so bili v Avstriji vladajoči krogi.

Proti moči in veljavi, ki so jo imeli v Avstriji katoliški plemeni-taši, katoliški škofje, se je pa začela upirati od leta 1888 dalje takozvana »liberalna« inteligenca, katere jedro so tvorili židje. To je bilo čisto naravno, ker so bili židje najbolj zapostavljeni. Židje niso uživali posebnih pravic, imeli pa so denar, s katerim so ustanavljali velike časopise, s katerih pomočjo so začeli boj za »svobodomiselstvo«. Dalje so židje imeli veliko število šolanih ljudi v svojih vrstah, tako da so sčasoma zasedli skoro vse visoke šole. Na teh visokih šolah (zlasti na Dunaju in v Gradcu) pa se je šolala večinoma tudi naša slovenska mladina, ki se je tam navzela »svobodomiselstva«.

In ko so se naši mladi šolani ljudje vračali po končanih študijah v svojo ožjo domovino, niso imeli najnejšega opravka, kakor da so

zanesli »svobodomiselstvo, kakoršnega je rodil Dunaj, tudi v naše kraje. Tako se je okoli leta 1870 rodilo slovensko »liberalstvo«, kot odgovor na »liberalstvo« pa smo dobili »klerikalizem«.

V znamenju »liberalizma« in »klerikalizma« smo vodili Slovenci tudi vso svojo politiko v Avstriji. »Liberalci« so se naslanjali na »liberalce« na Dunaju, »klerikalci« pa na »klerikalce«. Ker pa je dunajska vlada v svojem nemštvu včasih pozabila na eno in drugo, se je zgodilo, da so se slovenski »liberalci« in »klerikalci« morali ozirati tudi na nemštvo dunajske vlade, če so hoteli kaj doseči, in ker je bila nemška vlada na Dunaju vsegamogočna, se je pričela od slovenske liberalne in klerikalne strani ostudna in sramotna dirka za milost in nemilost dunajske nemške vlade in nešteto zgodovinskih dokazov je danes na razpolago, kakšnih grdih sredstev: obrekovanja, natolcevanja, denuncijantstva itd. so se posluževali slovenski liberalci in klerikalci drug proti drugemu, samo da jih zadene žarek dunajske vladne milosti in v slovenski zgodovini je ni bolj sramotne dobe za Slovence, kakor je bila doba liberalno-klerikalnega boja pod Avstrijo. Tedanje obnašanje naših »veljakov« (ene in druge barve) nam je pridobila pri avstrijskih Nemcih tako »spoštovanje« in tak »ugled«, da ni mnogo manjkalo, da niso na nas pljuvali! Vzroka za to bi imeli na podlagi ostudne tedanje naše politike več kot dovolj. Slovenski »liberalci« in »klerikalci« pa so v svoji strankarski zaslepljenosti in — recimo odkrito — v svoji brezmejni zabitosti rinili vedno globlje v smrdljivo močvirje medsebojnega denuncijantstva na Dunaju, kajti to je zahtevala »dobrobit naroda«... Med svetovno vojno je doseglo slovensko denuncijantstvo in pa tipična slovenska »fovšija« svoj vrhunec in o tistih umazanijah vedo povedati žandarji in okrajni glavarji, ki so takrat službovali v Sloveniji, debele knjige!

Toda svetovna vojna je minila in

mnoški so pričakovali, da bo vojna tudi v duši slovenskih »liberalcev« in »klerikalcev« zapustila kakšne sledove. Pa tega Bog ne zadeni! Komaj je potihnilo grmenje topov ob Soči, so že drveli slovenski klerikalci in liberalci v — Beograd. Človek bi mislil, da se jim je tako mudilo tja doli, da rešijo za slovensko celokupnost, kar se še rešiti dá, da spravijo v red naše med vojno zaostalo gospodarstvo itd. Tako so mislili nekateri, a slavni naši »liberalci« in »klerikalci« so bili drugih misli. Komaj so se iz Zemuna pripeljali na beograjska tla, so že krepko zapeli tisto znano: »Mi pa ostanemo kakor smo b'li« — in so se začeli med seboj denuncirati in obrekovati beograjskim Srbom ravno tako, kakor so nekdanj pljuvali drug na drugega pred nemškimi Dunajčani! Tako delajo še dandanes in tako so srečno dosegli s svojim vztrajnim bedaštvo, da imenujejo Srbi Slovence »slovenačku stoku« (govedo) in »robske duše«...

Taka je stvar v resnici in zato naj se nihče ne čudi; če tudi najbolj pametna beseda od slovenske strani danes v Beogradu nič več ne zaleže. To so napravile tiste nesrečne planke, s katerimi smo obdani od vseh strani, da ne vidimo, da Avstrije ni več, ne vidimo, da so sedaj po vojni nastale nove razmere in da je treba našo politiko prilagoditi novim razmeram in da ne smemo več capljati po staro-avstrijskem liberalno-klerikalnem močvirju. Do tega silno enostavnega spoznanja pa se kar ne moreta dokopati niti naš slavni dr. Žerjav niti njegov še slavnejši nasprotnik dr. Korošec.

Edina sreča.

Naša edina sreča je, da so slovenski kmetje začeli izpregledovati. Medtem ko se slovenski šolani ljudje (takozvana »inteligenca«, ki ima pa navadno jako malo prirodne inteligence) še vedno bijejo za stari liberalno-klerikalni osat, ki se ga že tudi najskromnejši osat brani, so začeli kmetje hoditi svoja pota. In prav so storili, ker pot, po kateri hodi slovenska »inteligenca«, vodi samo v sramoto in pogubo!

Slovenska »inteligenca« z »Jutrom« in z »Domovino« in s »Slovincem« še danes ne ve, da 26 slovenskih poslancev v naši novi državi nič ne pomeni, potem pa naj si bodo »liberalci« ali »klerikalci«, ker imajo Hrvatje in Srbi v državi

ogromno večino. Naši kmetje pa to vedo!

Slovenska »inteligenca« še danes ne ve in ne razume, ker tega ne samo da noče razumeti, ampak v svoji zastareli okostenelosti tudi več razumeti ne more, da se je »liberalstvo« in »klerikalstvo«, ki je bilo specifično avstrijski pojav, pri nas, v naši novi državi, kjer imamo pravoslavno dinastijo, kjer nimamo plemstva in drugih avstrijskih dobrot, preživelo! Liberalstvo in klerikalstvo so stari švarki, ki spadajo v naši novi državi za plot v koprive! Danes se bije boj za naš gospodarski, ne pa za verski obstoj ali pa za obstoj »svobodomiselstva« — in to so spoznali in to razumejo naši kmetje in delavci, »pokvarjena gospoda«, da govorimo za Radićem, pa prav nič!

Slovenska »inteligenca« še danes ne razume, da se morajo zaradi svoje maloštevilnosti Slovenci nasloniti ali na Srbe, ali pa na Hrvate, če se hočejo v novi državi uveljaviti. Slovenska »inteligenca« je to le deloma spoznala, in zato se je z dr. Žerjavom vred vsedla na samostojno-demokratskega konjička, ki ga pa niti v Srbiji, niti na Hrvaškem noben eigan še zastoj več ne mara, toliko je vreden! Že naslonitev na »samostojno demokratstvo« priča, da je slovenska inteligenca od Boga in vsega popolnoma zapuščena! Vse to so pa uvideli naši kmetje in so krenili sami od sebe na boljše in mnogo pametnejšo pot, ki jih je pripeljala do tesne zveze zaenkrat samo s hrvaškimi kmeti, če pa Bog da in sreča junaska, bodo v ti zvezi kmalu tudi srbski kmetje — in to bo trdna večina naroda, ki si bo svojo državo uredila tako, kakor to zahtevajo pravični interesi kmetov, delavcev in vseh onih, ki pošteno delajo.

To spoznavajo kmetje s svojo prirodno inteligenco in pametjo. Če se jim hočejo pridružiti tudi šolani ljudje — nekaj jih je, ki še niso pozabili na svoj kmečki rod, in tem vsa čast — je dobro, če pa nočejo, naj po svoji volji pomagajo ali dr. Žerjavu »farje goniti«, če mislijo, da bo potem rasel v Sloveniji kakor buče debel krompir, ali pa naj z dr. Korošcem vred čakajo na milost iz Beograda — kakor jim drago! Mi pa bomo nadaljevali boj za koristi slovenskega kmeta bok ob bok im ramo ob rami skupaj s hrvaškimi kmeti, ker v slogi je moč, v slogi je naše odrešenje!

V spomin † Jakobu Klemenčiču.*

(Umrli dne 3. aprila 1926 v Središču ob Dravi.)

Ko sem zvedel, da je vladar usode, ki modro kraljuje po vesoljnosti, poslal svojo zvesto služabnico Smrt, da je našemu dragemu prijatelju in tovarišu Klemenčiču zatisnila za vselej njegove trudne oči, spomnil sem se nehote našega Gregorčiča, ki pravi:

Življenje tvoje je menica, zarisana nezbrisnih črt, podpisana sta ti in — Smrt; dolžnik si ti, a Smrt lastnica, nikdar ne vsahne nje pravica in nihče ni za te porok.

Tvoje življenje — dragi prijatelj — je končano. Lastnica smrtnih menice se je poslužila svoje pravice, odprla ti je rešilna vrata in te odvedla trudnega in izmučenega s torišča tvojega delovanja v boljše in lepše življenje. Z rožicami ni bila poslana tvoja pot — prejš s trnjem, dasi si bil gmotno dobro podprt.

* Govoril pri odprtem grobu dne 5. Aprila A. Kosi.

Saj si v zadnjih dneh svoje bolezn, ko si že slutil, da za te ni več pomoči, sam priznal, da od svojega življenja nisi imel nikoli nič prijetnega.

Ni ti bilo dano, da bi te spremljala na poti skozi življenje zvesta tovarišica, ki bi ti kot žena vsled bogastva svojih srčnih vrlin prijetno bivališče na tvojem domu, ki bi kot dobra gospodinja delila s teboj gospodarske skrbi, ki bi podprla one tri ogle hiše, ki jih podpira vsaka dobra gospodinja. Za te ni bilo ženske na svetu, ki bi osrečevala tvoj dom, ki bi kraljevala po hiši in hramu, med sinovi in hčerkami, kakor kraljuje svetla luna med bliščečimi zvezdami.

Zavest, da potuješ sam skozi življenje, je bila bržkone tudi vzrok, da je tvoje veselje do gospodarstva začelo pojemati in da si tovišče svojega delovanja postavil na druga tla, ki ti niso bila tako blizu kakor tvoj dom in tvoja lastnina.

Kako vesten in natančen si bil kot tajnik naše Hranilnice in posojilnice, to vedo razni revizorji, ki so tekom 18 let, odkar si vodil posojilniške posle, nadzorovali tvoje poslovanje, in to vemo tudi mi, tvoji tovariši iz Posojilnice, ki smo s teboj delovali. Posojilniška soba je bila tvoj drugi dom, bila ti je v razvedrilo, tam si našel tolažbo svojemu samotarskemu življenju. Še v zadnjih dneh svojega življenja, ko ti je telo že vidno pešalo, si se brugal za delo v Posojilnici in dajal navodila, kako to in ono posojilniško zadevo urediti.

Pa ne samo v Posojilnici, tudi v drugih domačih društvih in korporacijah je bil blagi pokojnik delaven član, ki ni gledal nikoli na svojo korist, ampak je imel pred očmi vedno le dobrobit onega društva in one korporacije, za katero se mu je od merodajne strani podelilo zaupanje. Tako je bil pokojnik okrog 30 let občinski svetovalec,

ki je v občinski upravi v kočljivih zadevah ostale odbornike često nagnil, da so zadeli pravo. Od leta 1887, ko se je ustanovilo v Središču ognjegasno društvo s slovenskim poslovnim jezikom, pa do l. 1919, torej celih 32 let, je bil pokojnik izvršujoči član tega prekornostnega društva, Celih 25 let mu je načeloval, leta 1922 pa je bil imenovan za častnega načelnika ognjegasnega društva v Središču.

Kako zelo je bil pokojniku pri srcu napredek ognjegasnega društva, dokazal je s tem, da se ga je spomnil v svoji oporoki ter mu naklonil 20.000 Din podpore.

Četudi blagi pokojnik ni mogel svojega obširnega posestva tako voditi, kakor bi ga rad, je bil vendar ves vnet za pravi napredek kmetijskega stanu. Vsak pojav v javnosti, ki je bil kmetijski stvari v korist, ga je neizrečeno razveselil. Ni se torej čuditi, da je v tem oziru dal duška tudi v svoji oporoki, ki določa med drugim, da se naj po smrti njegove sestre ustanovi na njegovem posestvu kmetijska, ozir. gospodinjstva šola, ki naj priča poznim rodovom, da je tukaj živel in gospodaril nekaj kmetiskemu stanu naklonjen mož.

Nad 20 let je bil pokojni tudi član krajnega šolskega sveta. Povsod je bil kot narodnjak, kot kremenit značaj na svojem mestu. Govoril sicer ni mnogo, a vsaka njegova izjava je pričala o njegovi globoki razumnosti in trezni predudarnosti.

In zdaj se je poslovil od nas. Pevnik sicer pravi, da kdor sam potuje do večera skoz svet, izgine z zarjo večerno, a četudi bi se tudi o tebi, dragi pokojnik, lahko reklo »ne hčere, ne sina po meni ne bo,« vendar ostane z ozirom na tvoja dobra dela spomin tvoj neizbrisljiv v zgodovini središkega trga.

Naj bo pokoj blagi tvoji duši!

Razne politične vesti.

Prva Uzunovičeva vlada je trajala le par dni. Ker je Radić zahteval, da se odstrani iz vlade še nekaj s korupcijo močno sorodnih radikalov, so radikali napravili krizo. Bali so se Hrvatov, a si tega niso upali odkrito povedati, nego so dejali, da mora St. Radić iz vlade, češ da preostro nastopa proti poedinim radikalnim korupcionistom. Pošteni Hrvatje na to niso pristali, na kar je Uzunović sestavil novo vlado z radikali in dvema hrvaškima izdajalcema, z dr. Nikićem in dr. Superino.

Pokvarjena gospoda. Dr. Nikić in dr. Superina sta se Radiću izneverila in vstopila v Uzunovičevo vlado. Njima se je pridružilo le pet ljudi, med tem ko sta upala, da bo šlo za njima 35 Radićevih poslancev. Najbolj jasen dokaz za pokvarjenost teh ljudi je v tem-le: Nikić in Superina sta se do zadnjega trenutka udeleževala posvetovanj pri Radiću, toda nista niti enkrat sprožila misli, da bi naj stranka pristala na zahteve radikalov in ostala v vladi. Niti besedice nista zinila

moža, ki ne zaslužit naziva »moža«, pač pa sta prav lepo zlezla v vlado sama. Samo do prihodnjih volitev še ostaneta poslanca in nikdar več! Kakor Drogenik in Vošnjak!

G. St. Radić je tudi, ko je bil v vladi, vedno odkrito povedal, kaj je slabega v državi in kaj je treba popraviti. Ni se ustrašil nikogar in je nastopil tudi proti Pašiću in drugim radikalom, ako niso pravilno delali. To seveda radikalom ni bilo všeč. Niso doslej bili vajeni, da bi Slovenci in Hrvatje v vladi tako nastopali, kajti esesarji in demokratarji so bili ponižni kot kužki, kadar so sedeli v vladi in to je radikalom bolj ugajalo, kakor pa ostri nastopi Radićevi proti pokvarjenim radikalom.

Pravi vzrok. Slovenski esesarski in demokratski listi pišejo, da so radikali nastopili proti Radiću radi tega, ker je preostro prijemal pokvarjene radikalne ministre. To pa ni pravi vzrok. Pravi in glavni vzrok je v tem, ker bi

moral sedaj priti na vrsto zakon o izenačenju davkov, a tega se radikali še bolj boje, kakor razprave o korupciji. Mi smo že pred meseci opozorili na to, da se bodo radikali v odločilnem trenutku poslužili vseh mogočih sredstev, samo da onemogočijo razpravo o zakonu o izenačenju davkov, ki bi prinesel Slovincem in Hrvatom olajšanje, a Srbiji najmanj dvakratno povišanje davkov oziroma pravično razdelitev istih. Tu tiči zajec in zato naj bo posebno demokratarje sram do dna srca radi njihovega podlega pisanja.

Tudi razprave o korupciji se boje radikali. Sedaj ve že ves svet, kdo je kradel državni denar. Naravnost strahovite stvari so se v tem pogledu odkrile. Značilno je, da posebno vneto udarjajo po Radiću tudi samostojni demokrati. To pa radi tega, ker se istotako boje razprave o korupciji. Milijone so nakradli in sedaj se boje, da bi se tudi o tem kaj govorilo!

Tako esesarjem, kakor tudi samostojnim demokratarjem se kar sline cede po ministrskih stolčkih in vladnih koritih. Oboji se ponujajo. Sprejeli bodo onega, ki bo bolj popustil in obljubil večjo pokorščino napram radikalom. Slednjim se pa ni treba prav nič bati, da bi jim mogli esesarji ali demokratarji biti tako neprijetni, kakor jim je bil St. Radić.

Pri odhodu iz vlade imamo eno zadovoljstvo: Vedno smo pazili le na koristi kmetско - delavskega ljudstva in uradnikov nismo preganjali. Koliko je to vredno, bodo ljudje uvideli šele sedaj, ko naših zastopnikov ne bo več v vladi.

»Ogoljufani« Pucelj. »Jutro« se nekal opleta okoli posl. Pucelja, češ da je bil »ogoljufan«, ker ni mogel postati minister. Da bo »Jutro« pomirjeno, mu svetujemo na uho, naj nekoliko pobara v Beogradu, kakšno ponudbo je posl. Pucelj dobil pred par dnevi in od koga. Posl. Pucelj pa je ponudbo odbil. Tako je bil posl. Pucelj »ogoljufan«, pa prav nič drugače. Da se pa dr. Žerjav ne bi bil dal na tak način »ogoljufati«, če bi mu bil kdo ponudil to, kar je bilo na ponudbo posl. Pucelju, pa prav radi verjame-mo. Se poznamo!

Vsi mali ljudje so trdno računali, da bo tov. Pucelj zapustil St. Radića in šel v vlado, kjer so mu radikali z vsemi štirimi nudili ministristvo. Mislili so, da tov. Pucelj tudi misli le na ministrske stolčke, kakor gotovi esesarji in demokratarji, pa so se zmotili. Čast tov. Pucelju!

»Radić je preveč govoril« tako pravijo nasprotniki in s tem utemeljujejo njegovo odstranitev iz vlade. Res je, Radić je mnogo govoril, toda »Jutro« in drugi naj nam povedo, kaj je v Radićevih govorih bilo »preveč«. Mar to, da je okrcaval korupcijo, pa če se je tista držala tudi radikalnih ministrov? Ali je »preveč« take stvari obsojati? Seveda demokratarji in esesarji takih stvari res niso go-

vorili preveč, ker jim je bolj bilo za ministrske stolčke, kakor za boj proti korupciji, Radić je pa iz boljšega lesa, kakor so esesarji in demokratarji.

Dr. Žerjav vabi!! V nedeljskem »Jutru« beremo kar dva članka, ki zvenita kot povabilo na samostojne kmete, naj rajše puste Radića, ki je »odletel« iz vlade, in naj se pridružijo dr. Žerjavovim samostojnim demokratom. — Pri »Jutru« morajo imeti samostojne kmete za strahovite bedake, če se upajo na njihov naslov tiskati take bedarije. Če je (po »Jutru«) že taka nesreča za samostojne kmete, da Radić za trenutek ni v vladi, kakšna nesreča bi šele bila, če bi se pridružili samostojni kmetje samostojnim demokratom. Kaj pa naj počno slovenski samostojni kmetje, ki so tudi po svoji glavi hvala Bogu res samostojno misleči ljudje, z dr. Žerjavom? Ali mu naj pomagajo uganjati »farško gonjo«? Kaj pa bodo imeli od tega? Ali bo davek vsled »farške gonje« le za ficek nižji? Napredni so pa samostojni kmetje lahko tudi brez Žerjava! Ali ima mar dr. Žerjav na »naprednost« kakšen patent ali kaj? Ravno samostojni kmetje so tisti, ki so že zdavnaj spoznali, da je vse, kar počenja dr. Žerjav s svojo »farško gonjo«, brezplodno delo, ki nikomur nič ne koristi in zato so mu že zdavnaj pokazali hrbet. In ker so samostojni kmetje res samostojno misleči možje, so tudi spoznali, da morejo sebi, svojemu stanu in celi Sloveniji koristiti le, če se pridružijo močni hrvaški kmečki organizaciji (kateri se bo pridružila v doglednem času še srbska). Ali vodi to organizacijo Peter ali Pavel, je končno vseeno, ker vsak voditelj se lahko doma na stopnicah ubije, organizacija pa ostane! In to je glavno. Ali je ravno Radić osebno v vladi ali ne, je postranska stvar, stvar politične taktike je zopet, če je organizacija kot celota v vladi ali v opoziciji, glavno je, da je organizacija močna in složna in to je! Proti združeni sili slovenske in hrvaške kmečke organizacije se v naši državi ne da trajno vladati in brez nje tudi ne — to vedo naši samostojni kmetje in zato jih vsa »Jutrova« strašila in vabila prav nič ne motijo v njihovi pametni sodbi.

Ošabnost, ki je odveč. Pretekli teden se je »Jutro« zakadilo v sedanjega prosvetnega šefa v Ljubljani dr. Lončarja z grožnjo(!), da mu bodo samostojni demokratje že pokazali, če ne bo nehal »protežirati klerikalcev!« Ta grožnja je smešna. Kaj pa bodo demokrati pokazali dr. Lončarju? Mar dolg jezik? — Stvarno pa bodi pripomenjeno, da je dr. Lončar prvi šef prosvete v Ljubljani, ki se briga po svoji uradni dolžnosti v prvi vrsti za šolo in namešča in premešča učitelje po njihovih sposobnostih in službenih letih, ne pa po političnih ozirih, kakor se je to delalo pred njim z ene in z druge strani. Če je kdo »Sokol« ali »Orel«, je za šolo postranska stvar; glavna stvar je usposobljenost in službena doba. »Klerikalec«, ki dosega v šoli dobre uspehe in že nad 20 let čepi

kje v hribih, ima ravno tako pravico do ugodnejšega službenega mesta, kakor »liberalci« — to si naj zapomni tudi »Jutro« in naj ne govori brez potrebe, da ne bodo ljudje rekli, da »uši kašljajo, pa nimajo kaj pljuvati.«

Veljava samostojnih demokratov v Beogradu. V zadnjih vladnih krizah so iskali v Beogradu vse mogoče stranke, da bi vstopile v vladu. Samo samostojnih demokratov ni nihče niti vprašal, ali bi šli v vladu ali ne, in če pojde po sreči, jih še 100 let nihče tudi vprašal ne bo — če bo takrat kakšen samostojen demokrat še na svetu!

Pogovor v vlaku. Dva gorenjska kmeta se peljeta v Ljubljano. Med vožnjo pravi prvi (demokrat): »Kako more biti Radič zanič, ker je frčal iz vlade!« Drugi: »Kako more biti potem šele Žerjav zanič, ki ga že dve leti ne marajo v vladu!«

»Jutro« postaja za politične stvari najbolj bedasti slovenski list. Vreden bratec prismojenega »Slovenskega Naroda«! O političnih do-

godkih zadnjih dni piše take kozlarije, da bi se še kravam želodeci obrnili, če bi požrle »Jutrove« bedarije. In taka družba si domišljuje, da je »sol Slovenije«! Da beležimo eno: Sam Pribičević je imenoval sedanjo vladu »muho enodnevnico« in »vladu strankinih repkov«. Dolfe in kompanija pa hočejo v »Jutru« Uzunovičevu vladu naslikati kot nekaj silnega in sijajnega! Kmetje, čas bo, da začnete tudi »Jutro« metati iz svojih poštenih in čistih hiš! Proč z nesnago!

»Jutro« čveka, da Sokol ne more biti radičev. Ker je mnogo naših somišljenikov včlanjenih v sokolskih društvih, želimo od starešinstva sokolske zveze tozadevno slišati točno uradno izjavo. To tembolj, ker vemo, da so gotove visoke sokolske glave istotako pri vsaki priliki zabavljale na Radiča. Celo take sokolske glave, katerih šef je bil g. Radič kot prosvetni minister. Demokratarskega izzivanja glede sokolstva imamo dosti. Ako vam ni prav, moremo se podati tudi na drugo pot.

Shodi in razne prireditve.

Občni zbor SKS je v nedeljo 25. t. m. v Ljubljani ob 10. uri dopoldne v dvorani gostilne »Pri Levu« (Gospodarska cesta). Somišljeniki, udeležite se v velikem številu!

Zbor zaupnikov na Štajerskem. V nedeljo dne 18. aprila so zborovali zaupniki SRS za Štajersko v Ptuj. Predsedoval mu je tov. A. Prepeluh. Zastopanih je bilo 10 volilnih okrajev, iz nekaterih okrajev pa so bile že poprej poslani pritrilne izjave k sklepom, ki se bodo storili. Zborovanje je bilo obilno posečeno in je trajalo celih pet ur. Bilo je namenjeno naši bodoči taktiki in občenemu zboru ZSKL v Celju dne 2. maja. Predsednik zborovanja je podal obširno poročilo ter je pokazal na dosedanje oblike boja za suverenost naroda v tej državi, ki je rodila nujno potrebo politične skupnosti hrvaških in slovenskih kmetov. Očrtal je tudi potrebo razširjenja te bojne fronte, ki postaja vedno bolj vidna, slozna in močna. To poročilo je bilo z odobravanjem sprejeto. Navzoči tov. Kelemina je podal z ozirom na trenutni politični položaj zelo važno izjavo. Povedal je, da se ga od več strani vabi, da bi zapustil sedanjo politiko ter se ločil od Štefana Radiča in njegove hrvaške stranke. Te poskuse je označil za sramotne, ker hoče kot doslej tudi v bodoče ostati pošten bojnik za pravice slovenskega kmeta in delavca. Tudi to poslančevu izjavo so navzoči zaupniki odobrili z burnim ploskanjem. Na to se je pričela debata, ki je bila mestoma zelo živahna, kar dokazuje, kako zelo se zanima podeželsko ljudstvo za politične dogodke. Proti nameravani skupni stranki slovenskih kmetov in delavcev so imeli organizacijske pomisleke, nekateri tovariši iz Haloz, ki so se ponovno oglašali k besedi. Vendar je končno razprava potekla stvarno in mirno. Enoglasno se je izrekla zaupnica politiki in taktiki Štefana Radiča ter mu je bil poslan brzojavni pozdrav. Z veliko

večino se je izrekla zaupnica tudi tov. Prepeluhu v znak njegovega dosedanjega požrtvovalnega dela. Ravno tako so bili sprejeti predlogi, ki jih je on stavil z ozirom na predstoječi občni zbor v Celju in ki gredo za tem, da se sprejme takšna organizacijska baza, ki bo v skladu z volilnimi rezultati iz l. 1925. Sprejeti so bili predlogi za organizacijo bodočih okrožnih odborov in načelstva stranke. Sedanji ptujski okrajni organizaciji se je prepustilo, da glede tega še stavi svoje predloge, ako se ji to zdi potrebno. Na zboru se je čula marsikatera pametna beseda glede preteklega in bodočega dela. Misel, da mora končno vse slovensko podeželsko ljudstvo najti pot do skupnosti in enega tabora, zmagovito prodira in je zanimanje za občni zbor v Celju vsepovsod velikansko, zlasti, ker pride nanj sam Štefan Radič.

Lahovče. Preteklo nedeljo se je vršil pri našem tov. Andr. Kocjesu sestanek krajevne organizacije. Prišli so v prav lepem številu tovariši iz sosednih vasi. Poročilo je podal tov. Mravlje. Po poročilu se je razvil zelo živahen, zanimiv in pameten razgovor o krajevnih razmerah in potrebah. Veselje je bilo videti, kako globoko razumevajo naši možje veliko kmeto misel in kako pravilno presojujejo političen položaj in borbo za enakopravnost in kmeto pravice Štefana Radiča in posl. Puclja. Kraj org. v Lahovčah, ki stoji kot nepremagljiva trdnjava kmeto misli v bojni fronti na Gorenjskem, nam jamči, da se bo naša organizacija razširila v zadnje hišo njihove okolice.

Mala Nedelja. Preteklo nedeljo se je vršil občni zbor krajevne organizacije ob veliki udeležbi naših pristašev. — Zborovanje je vodil predsednik Razlag. Politično in gospodarsko poročilo je podal tov. Bukovec. V odbor kraj. org. so bili izvoljeni: Alojz Razlag, pred-

nik; Franc Suhač, podpredsednik; Franc Špindler, župan, tajnik; Ferdinand Sodec, blagajnik; odborniki: Franc Semenič, Vincenc Kapun, Franc Kšelar, Franc Sodec, Martin Voršič, Anton Belšak, Jože Kump, Martin Slana.

Mala Nedelja. V nedeljo 2. maja točno ob pol 4. priredi Narodno kulturno društvo proslavo svoje 50-letnice. Na sporedu je petje, godba in ljudska igra iz turških časov »Miklova Zala«. Po sporedu prsta zabava s plesom. Svira godba na pihala. Okoličanom se pri-

poroča, da si preskrbijo vstopnice v predprodaji. Vstopnice si lahko tudi pismeno zagotovijo. Prireditelje se vrši ob vsakem vremenu. Ne zamudite in oglejte si vsi krasno igro »Miklova Zala«. Kostumi iz Ljubljane.

Rogaška Slatina, najbolj renomirano zdravilišče proti boleznim želodca, čreves, mehurja, želodčnih kamnov, srca, ledvice in jeter. Izven glavne sezone izredno nizke cene. Zahtevajte prospekte!

Dopisi.

Štajersko.

Spodnji Dolič. Pri nas se prav pridno pripravljamo na prihodnje volitve. Ponosni smo vsi, ker imamo prvovrstnega predsednika tov. v. v. v. On vrlo dobro vodi in tudi naš tov. Dvorjak pomaga pri delu. Žalibog da vsled bolezni ne more še bolj poseči v delo. Bil je že odnekaj pristaš kmeto pokreta. V celoti je odbor prvovrsten in upamo na veliki uspeh pri volitvah. Vsi dobro znamo, da ni Radič kriv ogromnih davkov, ker on je šele štiri mesece minister in tudi vsi dobro znamo, da kmetu ni mogoče hiše sezidati v teku enega dneva. Krivda za današnje težave pada na SLS in SDS, ki sta bili skozi sedem let na vladi in nista uslišali prošnji in pritožb naših kmetov in delavcev. Star pregovor pravi: »V jamo pasti je lahko, iz jame priti je pa jako težko«, k temu rabimo lestvico, verige in druge priprave. Ko bi od začetka Radiča ubogali, bi naš položaj bil veliko boljši in mi bi v boljših posteljah spali, kakor danes spimo. Da nam pa tako slabo gre, se moramo edinole zahvaliti Korošcu in Žerjavu. Narod grozno obsoja SLS in SDS. Krivice so jako velike, vsled tega penosno povdarjamo: V slogi je moč. Eden za vse, vsi za enega. »Človek pomagaj si sam, potem ti bo Bog pomagal« in zopet drugi pregovor pravi: »Kakor si postelješ, tako boš spal«. Uvidimo, da smo si si slabo postlali, ker smo vedno volili SLS in nam vedno slabše gre. Ni čuda, da mi je eden dober in pameten človek tiho na uho povedal: »Dokler boš SLS in SDS volil, boš vedno večje davke plačal, ako boš pa volil kmeta in delavca in to je ZSKL, boš pa rešen večnih obljub in tudi davki bodo znižani.« Vsled tega pa pravimo: Nikdar ne bomo več volili Korošca, nego vsi našega Radiča, ki je že dovolj trpel za kmeta in delavca! Laž je, da bi Radičevi ministri imeli kake penzije, kakor je govoril enek eselesarski kaplan na shodu pri Sv. Florijanu. Vprašamo dotičnega, po kateri božji zapovedi je dovoljeno lagati? Živijo Radič! Ti si naš boriatelj in voditelj! — Kmet iz Doliča.

Slov. gorice. G. urednik! Zadnjič sem vam poročal, da sem v Radincih potli dere sen Vilčnikovega škrača pogledna odiša k prvimi kmeti v parmo slamo spat. Poveda sen Van, kamo te dere se zbidin ša na Prekmurje za službe volo, pa

kamo Van te poroča, kak se mi je kaj godilo. Zdaj mo Van te to jaz razloža. Dere sen se zbūda pa sen začēja vujška glejati sen ne drugo vida kak tamo. Gledan pa gledan, te sen le na enem drūgen kraji zavara malo svetlega. Te pa sen že začūja na dvorišči nekšni guč nekšno zabijanje po kolah. Eden je prava: Zdaj mo te v Radincih kino meli, de pre že skoro fertig. Holt, sen se namena zdreti, eno kino de v Radincih premalo, dve moreta biti! Eno pri slatini eno pa vesi. Hitro sen se spota ka bi lahko bit bija, pa sen tiho osta. Te pa sen se malo obrna, ka bi gor stana. Nasluna sen se z rokoj na slamo, te pa vrag ali, najnok sen meja nekšne mastne prste pa liščinje zmes. Te sen zavara, ka sen poleg kurečjega gnezda spa. Šlatan, pa šlatan, pa še sen več lepih celih jajčik ošlata. Srečo sen meja. Hajd ž njimi v čulo. Srečno sen pri drugem kraji dol skoča ka me niše ni vida pa hajd prta Prekmurji. Leta sen mujmo novega oštarija te pa tak padna kak sen ba dugi. Hvala bogi, ka nesen jaje spotra. Dere sen mujmo posojilnice ša, sen se misla, kak bi lepo bilo, če bi do tistih penez moga kak so v kasi. Pa ka mi pomaga. Hitro sen ša prta barni. Dere pa sen blūzik priša te sen se pač tak straša ka bi skoro vse z mene palo. Zavara sen dva financa kak sta enega šmuglara lovila. Hitro sen vrga čulo pa tiste višive gate v grm z jajci vred pa nazaj prta Vuječovi oštariji. Dobro je bilo ka me financa nesta zavarala ker je blo še temno. Prileta sen do Vuječeve oštarije tak naglo ka bi skoro eno žensko podrja kaj je prta meni prišla. Bržčas je Vuječova gospa bila, da jo tak neke mehkega bilo — pa eden je na pragi sta ttakak da bi Vuječ bija, pa se neke za njoj zdira. Ša sen po vekoji cesti prta Šratoveom. Pri križi sen se stava pa si na tratnco doj seden. Žalosten sen grata. Gvanta neman, šolnov skoro ne, gate sen moga ta vrči, pa pri jajcah neman sreče. Ne ven koma pa zaprt nebi rad bija. Penez neman pa ne da jih niše enači kak či je vkradneš. Te pa mi je prišla dobra misel: V Prekmurja Juža nisa moga pa boš ša v Apačko kotlino. Tam boš službo doba pa nemški boš še novča. Zaj do pre občine mele povsodi tajnika te pa bi lahko za tajnika priša. Dere sen si tak to premišlava pa prideta en gospod pa ena gospa z enim kufron. Te pa sen se ponūda ka sen jin do Šratovec kufur nesa pa sen doba 10 Din. Oho sen si misla.

Eden da bi še priša. V Šratovcih so pri špricovki ravno vün farbali en novi voz za mrtvece voziti. Te pa sen si misla: To je ena nobel ves, da majo tak lepo reč pripravljeno za mrtvece. Bržčas do letos tū zlo mujrali. Dere sen vün z ve-si priša, sen dajša eno babo ka sva se tijan do Gornje Radgone pajdašila. Na Meleh tan kak tak Mūra notri vdira sta stala dva gospoda. Bržčas je Senčar bija pa inžener. Te do bržčas ovi tjeđen začeli Mūro regulirati. Prišla sva do enega križa prle kak se doj v grabo obrne. Misla si sen: libleni Bog, meni ni zameriti če sen zamazani pa raztrgani da si ti še bole zdelani. Pr ciglencah se je eno malo kadilo skož ti drugi ror pa sen babo pita ka tū delajo zaj. Pravi, bržčas do cigija žgali ali pa krompir pekli. Aha, sen si misla to bi lahko bilo. Šla sva dale. Srečala sva enega gospoda pa gospo. Pitan, kdo je to. To so g. Korošec pa gospa, tisti kak je samostojnejš bija. Zaj že more zlo bogat biti. Samo da je una enck bole debela ka un. Šla sva mujmo posojilnice. Zmisla sen si, ka pa če bi tistih 10 Din notri dja, kak si jih v Šratovcih doba. Holt ne de dobro sen si misla. Za štenplne nučas, vači nemreš v Apače. Šla sva dale pa prideva do vage. Tan sen se stava pa začaja neke listo zijati kak neke novega zidajo. Pitan babo ko bo to. Neven ravno. Pred 4 leti so začeli, te je namenila hiša biti zdaj pa de bržčas templ. Te pa se je že začelo pr prvi kuči neke kaditi. Lidje so se začeli dret: Pri Kolarji gori! Vrag sen si misla: Juža zdaj pač hitro! Ti najbolje verdehtig vün vidiš le dale, vači do mislili ka si ti vujžga. Pusta sen

babo pa hitro proti Apačom. Službo sen doba. Dere mo se nemški navča te mo grata tajnik, če pa tisto ne, pa bom znaver grata dopisnik Kmečkoga lista. Strnišev Juža z brezovega trna.

* * *

Sejmarjem,

kupecem in prodajalcem v obvestilo. Dne 26. aprila 1926, t. j. v ponedeljek, se vrši v Kozjem večji živinski in kramarski sejem. — Vabljeni so kupci in prodajalci vsakovrstnega blaga. Občina bo skrbela, da se bodo nudile sejmarjem kakor tudi kupecem razne ugodnosti. Zadnji sejem je bil vsestransko dobro obiskan in se je prignalo na ta sejem poleg drugega tudi mnogo lepše živine. Mostna tehtnica v trgu na razpolago.

Občina trg Kozje.

Kranjsko.

Iz Blok. V »Domovini« se je pričelo iz Blok o volitvah v krajevno organizacijo JDS dopisnik obregnil po nepotrebnem tudi ob tov. Lenarčiča. Svetovali bi mu, da bi mnogo bolj pametno naredil, ako bi malo prikril svojo strankarsko mržnjo. Da bo poročilo »Domovine« popolno, moramo povedati, da je zvečer istega dne priredil dr. Rape radiokonzert, o katerem pa manjka poročilo. Pa ni bilo morda malo razočaranja? Ravno pri tem radiokonzertu se je pokazala strankarska zagrizenost in nevljudnost in dobro bi bilo, da bi ZKD po kakem strokovnjaku priredila predavanje o dostojnem vedenju, kolikor je pač med kmeti običaj. Če bi

bilo pa to predrago in morda nerentabilno, naj pošlje iz svoje knjižnice gotovim funkcionarjem krajevne organizacije knjigo, iz katere bi se lahko dobilo najenostavnejše pojme o dostojnem vedenju. Za prihodnost pa priporočamo, da naj se nikdo tam ne praska, kjer ga ne srbi.

Iz Kočevja. Mi imamo župana, ki je menda politični unikum v Sloveniji. Naše mestece je napol nemško, na pol slovensko. Naš župan je advokat dr. Sajovic, ki je pa pristaš srbske radikalne stranke. V naši občinski svetovalnici so zastopane različne stranke, različni ljudje in različni stanoviti. Tudi nekaj nemških Kočevcev je tu. V eni zadnjih občinskih sej pa je naš župan prepovedal nemškim občinskim odbornikom govoriti v svojem materinem jeziku in se je povzpel do trditve, da so Slovenci v Kočevju bili doslej napram svojim nemškim soobčanom naravnost kavalirji. Vsled tega so nemški zastopniki zapustili sejo in izostali. — Mi mislimo, da je nacionalni šovinizem nepotreben, ker imamo dovolj drugih, manj nasilnih sredstev, da moremo v državi uveljaviti slovenski državni jezik. Če je kdo Nemec ali pa se čuti Nemca, mu ne gre zabranjevati govoriti v jeziku, ki mu je materin ali privzgojen. S tem se ne doseže drugega kot sovražstvo in nepotrebne prepire. Naravnost barbarsko se nam zdi, da mora Kočevjec, ki ne zna slovenskega jezika — in takih je zlasti po kočevskih vaseh prav veliko, — privedi s seboj na okrajno glavarstvo tolmača, ker državni uradnik ne sme v svoji sobi govoriti s svojim nemškim sodržavljanom, ki

plačuje davek v denarju in krvi kakor vsak drugi, nemško. To je takšna šovinistična prenapetost, kakršno vidimo dandanes edinole še v Italiji, ki jo prav zaradi takšnih metod obtožujemo barbarstva in krute nasilnosti. Nasilne metode niso bile še nikoli dobre in rode zle posledice. Kočevski kmet, ki ima itak revno zemljo, je ravno tako človek kot slovenski in barbarstvo je, ako se mora radi tega, ker ni imel prilike se naučiti slovensko, mučiti in plačevati tolmače, ko je znano, da zna vsak uradnik več ali manj dobro nemško.

Krška vas. Dopisnik Žerjavovega lističa si naj dobro zapomni, da prav gotovo še pride čas, ko se bo tudi on štulil okrog Radičeve torbe. Bo tudi spoznal napačno stavljenе šravfe v svoji glavi! Naše edino upanje podeželskega ljudstva v Sloveniji je pa tov. Pucelj in njegova neomajna pravična ideja, s katero trumoma pridobiva na pristaših in zaupanju ljudskih mas. Kljub temu, da mu demokratariji mečejo pod nogo polena in ovirajo njegovo delovanje v prid ljudstva. Pa demokratarsko rogoviljenje nas nič ne moti, ker smo uverjeni, da bo prišla ljudska sodba in pretrgala vrečo nesreče iz katere se bodo vsuli vsi dosedanji grehi nasprotnikov in pozivali na osveto. In prav nič bi ne škodovalo, ako bi se nad nasprotniki maščevali tudi jermeni Radičeve torbe!

»BREZALKOHOLNA PRODUKCIJA«, Ljubljana, Poljanski nasip 10/8, pošlje vsakemu naročniku »Kmetijskega lista« zanimiv cenik brezplačno. Zahtevajte ga takoj; ne bo Vam žal!

Novice in zabava.

Novi naročniki za naš list se oglašajo vsak dan. Naročajte list in pridobivate mu novih naročnikov! Od zdaj naprej do konca leta stane »Kmetijski list« samo 20 Din.

Kupujte srečke Zveze društev kmetijskih fantov in deklet! Dobe se pri tajništvi v Mariboru in v Ljubljani ter pri Zvezi sami!

Neredno poslovanje nekaterih poštinih uradov. Stalno dobivamo pritožbe, da se Kmetijski list našim naročnikom prav neredno dostavlja. Pri poštini direkciji v Ljubljani smo že parkrat intervenirali, da naj se pazi na to, da bodo naročniki list v redu prejeli. Vse intervencije so zastoj, zopet smo dobili novih pritožb. Iz Rimskih Toplic nam piše naročnik: Kje so listi št. 9 in 14? Koliko časa roma list iz Ljubljane do Rimskih Toplic? Pred soboto ne dobim nikoli lista, včasih pa še tudi v soboto in nedeljo ne, čez teden pa mi dostavijo vsega pomečkanega in ponésnaženega, da se težko čita ali pa sploh čitati ne da. Slične pritožbe smo dobili tudi iz poštinih okolišev Kam-

nik in Gorenja vas nad Škofjo Loko. Ne trdimo, da so nerednosti samo na imenovanih uradih, tudi še drugod je poslovanje slično. Da se uvede red v dostavljanju našega lista, bomo podvzeli korake na višjem mestu, če ne bo zalegla ta naša pritožba.

Novo lopovstvo. Ponovno se je dogodilo, da so ljudje naročili in plačali »Kmetijski list«. Kljub temu so poslani številke prišle nazaj s pripombo: »Se ne sprejme, zato nazaj!« Pokazalo pa se je že v mnogih slučajih, da naročnik pošiljatve niti ni dobil v roke, nego je že poprej hudobna esesarska ali demokratarska roka zapisala navedeno opombo in list vrnila brez vednosti naročnika. Prijatelji, somišljeniki, zapomnite si tudi to lopovstvo! Če lista ne prejmete, kar javite nam in vedite, da vsem naročnikom list redno pošiljamo!

Zelo je v navadi prekoračenje državne meje brez potnega lista. To delajo tihotapci, pa tudi drugi ljudje. Tako pri nas kakor v sosednih državah so radi tega poostriili obmejne straže (orožništvo

in financarje). Kazen za tako prekoračenje meje je zelo ostra — tri mesece zavora. Zato naj nihče ne hodi čez državno mejo brez pravičnega potnega lista!

V pokoj je stopil višji deželno-sodni svetnik v Ljubljani dr. Ivan Modic, ki je svoj čas služboval kot sodnik v Žužemberku, na Vrhniki in na Brdu. Sedaj je otvoril odvetniško pisarno v Ljubljani, Gradišče št. 10, I. nadstr. poleg dram. gledališča. (Glej inserat!)

Načrt občinskega zakona. (Dopis). Čital sem v listu posnetek iz novega občinskega zakona, ki ima biti potrjen. Postojanka, ki veli, da bo pošiljati prepise sejnih zapisnikov na višjo oblast itd. To bo vezano zopet z več delom, kakor je bilo z voj. spisi, kar je sicer ukinjeno, a kljub temu še dovolj opravila. Velike občine s svojimi tajniki bodo menda lahko storile, kjer pa mora župan sam te posle opravljati je mučno zanj. Pomisliti je, da so župani večinoma kmetje ali obrtniki, ki morajo delati za se, za dom, družino in za visoko odmerjene davke. — Župan.

TEDENSKI KOLEDAR.

Daevi:

- 25. aprila: nedelja: Marko.
- 26. aprila: ponedeljek: Klet.
- 27. aprila: torek: Peregrin.
- 28. aprila: sredo: Vitalij (ščip - polna luna).
- 29. aprila: četrtek: Peter M.
- 30. aprila: petek: Katarina.
- 1. maja: sobota: Fil. in J.

Sejmi:

- 25. april: Bučka, Grosuplje, Mozelj, Št. Jur pod Kumom, Gorica pri Ribnici, Velika Slevica pri Vel. Laščah, Kostrivnica, Št. Jur ob Taboru, Bobova.
- 26. aprila: Semič, Vrhovec, Cerknica, Konjice, Dol pri Hrastniku, Ponikva, Studenice, Kozje.
- 27. aprila: Lukovica, Vesela Gora pri Sv. Rupertu.
- 28. aprila: Pišce.
- 29. aprila: Rakitna.
- 1. maja: Železniki, Svibno, Tinca, Planina pri Črnomlju, Trava, Bohinjska Bistrica, Videm, Dobropolje, Ljubno, Sv. Filip v Veračah.

Zahvala. Namesto venca na krsto umrle Frančiške Šimenc iz Beričevega je darovala tvrdka Češkuti & Zajc iz Ljubljane 100 Din Gasilnemu društvu Dol. Beričevo in 100 dinarjev Društvu kmetijskih fantov in deklet Dol - Beričevo. Za ta dar budi ji izrečena najiskrenejša zahvala! Da bi se našlo še veliko posnemalcev!

Odkod. beseda »bitanga«. Minister Krsta Miletić je opsoval ministra Stjepana Radića in mu je rekel »bitanga«. »Slovenec« je razložil to besedo iz nemščine, češ da je sestavljena iz dveh nemških besed »bitte - danke«. Ta razlaga je otročja. Daničić pravi v svojem »Rječniku«, da beseda bitanga prihaja iz madjarskega »bitang«, kar pomeni žival, ki je izgubila gospodarja, ali pa tudi lenega človeka, postopača.

Tri solnca na nebu so videli dne 8. t. m. okoli Gospiča v Liki (Hrvatska) in sicer zjutraj med 6. in 7. uro. Vsa tri solnca so bila v eni črti. Srednje je bilo večje. Nepoučeni narod je seveda takoj mislil, da se bliža konec sveta. In vendar se je pojava treh solnc že večkrat opazovala. Ta slika nastane pod gotovimi pogoji od odbijanja solčnih žarkov od oblakov.

Težka nesreča kolesarja. Dne 18. t. m. ob 7. uri zvečer je na Primorskem pri Kranju avto g. Mallija iz Tržiča skoro do smrti povozil komaj 18 let starega Franca Regbergerja, ki se je s kolesom peljal proti domu. Težko ponesrečenemu je nudil prvo pomoč g. dr. Degleria, nakar so ga odpeljali z rešilnim avtomobilom v bolnico. Ni pa nobenega upanja, da bi okreval. Avto g. Mallija je vozil 80 do 90 km skozi vas, zato ni čudno, da je to že tretja nesreča tukaj v okolici. Kmeti, ki pelje gnoj, se tako zapiše in kaznuje, ako ne vozi na pravi strani, dočim za avtomobile ni nobenih zakonov. Kmeti se lahko zapiše, ker gre počasi, avto pa hitro drvi naprej in tega varnostni organi ne vidijo. Potem ni čudno, da se nesreče tako množijo. Avto je vozil s tako silo, da je ponesrečenca vrgel 22 metrov daleč v travo!

Nevarnega večkratnega vlomilca so prijeli orožniki v Smledniku v osebi 33-letnega postopača Ivana

Vodopivca, doma iz Pliskovice pri Gorici. 3. marca je prišel iz mariborske kaznilnice. Doslej je bil že 9 let zaprt. Vlomil je med drugim v škofove zavode pri St. Vidu nad Ljubljano.

Požar. V Spodnjem Dupleku pri Vurbergu blizu Maribora je ponoči izbruhnil požar pri posestniku A. Lauferju. Pogorela je hiša in gospodarsko poslopje, krma, živež, druge potrebščine in nekaj živine. Laufer se je prebudil, ko je bilo že vse v ognju. Družino in nekaj živine je rešil. Ko se je hiša že skoraj podirala, je še skočil in v zadnjem trenutku rešil 80 let staro teto. Pri tem si je obžgal roke.

Grozen umor. Na Ponkvi pri Zalcu je edini sin g. Vasle pod. Goričin imel ljubavno razmerje z neko deklico. Deklica je Vasletovemu sinu povedala, da je z njim noseča že štiri mesece. Hudobni sin je pisal deklici, da naj pride na belo nedeljo do Cesarjeve žage v Socko, da ji hoče nekaj povedati. Deklica v resnici pride. Fant je deklici dal pri tej priliki sladkorja pomešanega s strihninom. Deklica je sladkor takoj pojedla, fant pa je takoj odšel od nje. Deklica komaj prileze do sosedne hiše, ker ji je postalo silno slabo. Tamkaj je še bila toliko pri zavesti, da je sosedu povedala, da ji je Goričanov fant dal strupa na sladkorju. Ob peti uri je bila mrtva. Orožniki in roka pravice so takoj gnali fanta v Celje v zapor. Oče in mati sina sta eselesarja.

Mrtvo dete v starosti okoli 10 mesecev so našli pri praznenju greznice kolodvorske restavracije Žuželj v Rajhenburgu. Dete je moralo biti vrženo v greznico po 10. septembru 1925.

Dete s tremi rokami se je rodilo v neki vasi v Hercegovini. Dve roki sta pravilni, tretja pa je zrastle iz hrbta. Mati je po porodu umrla, o otroku pa mislijo, da ostane pri življenju.

Zlatnike so našli v milu »Gazela«. Ana Rupnik, Ljubljana, Metelkova ulica 1, milo kupila pri Francu Pavlinu, Ljubljana, Tabor; Mimi Krištof, Rožna dolina, kupila milo pri Winter & Zupan, Ljubljana; Katarina Volčič, Novi Udmat 164; Nežika Zlof, Roginska gorica

pri Pristavi, kupila milo pri Ed. Suppanz-u, Pristava; Ferdo Vabrišek, Sv. Ema pri Pristavi, kupil milo pri Ed. Suppanz-u, Pristava; Albina Bergant, Glince, kupila milo v Prvem del. konsum. društvu, Glince; Tončka Butara, Cerklje ob Krki, kupila milo pri Francu Hrovatu, Cerklje ob Krki; Marija Klemenčič, Prilipe-Čatež ob Savi, kupila milo pri Antonu Bučarju, Brežice.

Najstarejši Anglež je Vilijam Smis, ki je nedavno obhajal 125-letnico svojega rojstva. Vkljub visoki starosti je še vedno veder in čil in še ne misli kmalu umreti. Njegova najljubša zabava mu je pipa.

Nove plinove bombe. Nevyorški listi pišejo, da se izdelujejo v kemičnih delavnicah Združenih držav severoameriških nove plinove bombe, ki tehtajo po 2 toni. Taka bomba napravi pri padcu na tla jamo v premeru do 45 m. Bomba vsebuje nevidni plin, ki je popolnoma brez duha, pač pa se hitro razširi na veliko daljavo in ohrani dolgo časa svojo učinkovitost, ki se kaže v tem, da oslepijo vsa živa bitja, katera se nahajajo v tem območju. Lepi časi se nam obetajo!

Kratka krila na Grškem. Grški ministrski predsednik general Pangalos je pred kratkim izdal odlok, s katerim je prepovedal ženam nošnjo kratkih kril. Več žen je bilo radi kršitve te odredbe kaznovanih, ena gospodična je dobila celo mesec zapora. Sedaj poročajo iz Aten, da so grške žene in dekleta s svojimi zborovanji in protesti dosegle, da je bil ta ukaz preklican in da smejo zopet nositi kratka krila. Tako se je moral diktator Pangalos, katerega ni mogla ukloniti niti vojaška revolucija, udati zahtevam svojih nežnih državljanek. — Pravi jo, da ni dobro z ženami češenj zobati; tega se je najbrže spomnil tudi general Pangalos.

Hčere ministrov — ministrske uradnice. Odette Péret, hči francoskega finančnega ministra in Pavla Maloy, hči francoskega notranjega ministra, sta osebni tajnici svojih očetov in kot taki za dobo ministrovanja očetov — tudi ministe-

rijalni uradnici. Škoda, da nimajo Francozi »Jutra« in »Sl. Naroda«, da bi se zgražala!

Rekord te sezije

bode dosegla vsled nizkih cen sigurno špeciialna zaloga češkega in angleškega sukna

JOSIP IVANČIČ, Ljubljana

Miklošičeva cesta šte. 4.

Pred nakupom obleke, naj si vsakdo ogleda ceno in zalogo!

ZA SMEH.

Iva: »Veš kaj, Ančka, jaz sem pa danes že slišala kukavico!«

Ančka: »Jaz sem jo slišala že včeraj!«

Lojze: »O, jaz sem jo slišal že lani!«

Mati krega malega Tončka, ker je natepel sestro. Tonček se brani in pravi: »Zasluzila je, ker me je ogoljufala, zato sem jo malo natepel.«

Mati: »Kako te je ogoljufala?«

Tonček: »Igrala sva se Adama in Evo. Zapeljati bi me morala z jabolkom, toda ni me zapeljala, ampak je jabolko sama pojedla.«

Gospod beraču: »Saj sem vam šele včeraj dal dva dinarja in danes ste že zopet tukaj?«

Berač: »O, k dobrim ljudem iz hvaležnosti rad pridem vsak dan!«

Gostilničar gleda skozi okno in pravi: »Glejte, glejte, ravno gre mimo bogati Podlesnik, ki je danes dobil stotisoč dinarjev!«

Pijanček: »Kaj, toliko denarja ima v žepu in more tako mirno iti mimo gostilne?«

Eselesarski agitator radičevcu: »Uo, radičevce, ali si že videl oslovsko gnezdo!«

Radičevce: »Kar v tvojo posteljo pogledam, pa je imam!«

Sinček: »Oče, zakaj niso ženske tudi vojaki?«

Oče: »Zato, ker ne znajo ubogati, sinko.«

Narodni gospodar.

Še o davčni praksi v Sloveniji.

II.

Člani dohodninske cenilne komisije bi morali odločati po svoji najboljši vednosti in vesti in ni dvomiti, da se tega načela v splošnem tudi držijo. Toda, kaj pa tedaj, ako člani cenilne komisije te vednosti nimajo?

Kakor znano, so cen. komisije sestavljene iz predsednika, preds. namestnika ter 6 članov in 6 namestnikov. V večjih davčnih okrajih pa razven predsednika in njegovega namestnika iz 12 članov in

12 namestnikov. Predsednika, njegovega namestnika ter polovico članov in njihovih namestnikov imenuje finančna uprava. 3 (v večjih okrajih 6) članov in 3 (ozir. 6) namestnikov pa volijo davčni zavezanci sami. Brez dvoma imajo od finančne uprave imenovani člani cen. komisije potrebno strokovno zmožnost za ocenjevanje dohodkov poedinih davčnih zavezancev. Le-ti ne pridejo za davčne zavezance ali kratko »dohodninarje« v poštev, ker morajo zastopati v glavnem interese finančne uprave, katera jih je tudi imenovala. (Finančna uprava pa vzame raje več, kakor manj,

kot je to nam vsem več kot dovolj znano in dokazano iz sedemletne davčne prakse v Sloveniji.) Za slovenske dohodninarje pridejo v poštev torej edino-le oni ostali člani cen. komisije, katere so si le-ti sami izvolili kot — zastopnike svojih interesov. Ti od davkoplačevalcev izvoljeni člani dohodninske cenilne komisije so v velikem delu neodgovorni za višino in sorazmerno neenako razdelitev dohodnine in sicer iz naslednjih vzrokov:

1. Večinoma niso »strokovnjaki« v prenešenem smislu besede, to se pravi, ne obvladujejo vseh davčnih elementov v oni zadostni meri, ki bi

jih usposabljala za temeljito, vsestransko, izčrpno in pravično presojo vsakega posameznega dohodninskega primera! Kako pa naj nekaj presojam, ako nisem v dotičnem poslu do najmanjše pičice informiran in gladko izvežban? Dalje, kako naj podam pravilno mnenje o tej ali oni davčni zadevi s svojo najboljšo »vednostjo«, ako se mogoče niti sam ne zavedam, da sem ga dal pravzaprav iz — nevednosti, ker dejansko nisem za tako presojo dovoljno podkovan, nimam mnogoletne vežbe in potrebnih izkustev? Morda bi kdo oporekal, da je to preveč pavšalno povedano.

Zal je temu res tako, kajti vemo dobro vsi, da plačujejo slov. davkoplačevalci zadnja leta pretirano visoko dohodnino in da so sorazmerno neenako obdavčeni. (O bratski Hrvatski ali Srbiji, katera ne pozna dohodnie, tukaj primeroma govoriti, bi bila ironija!)

2. Pri vsaki cenilni komisij čita imena davčnih zavezancev in predloge davčnega oblastva davčni uradnik kot referent. Toda obravnave se vrše včasih z nekako »kinematografsko naglico«, tako da člani komisije velikokrat komaj sledijo. Seveda je davčni oblasti na tem ležeče, da se ocenitev čim hitreje izvrši. Tudi ima vsak voljni član doma opravka. Ker bi se pa moralo iti v prvi vrsti za tem, da se dohodki vsakega dohodninarja po vsestranski temeljiti in izčrpni presoji v duhu pravice ocenijo, je tukaj vsaka naglica davkoplačevalcem le na škodo, kajti je velikianska razlika, ako se na dan oce- ni n. pr. 50 davčnih slučajev, ali pa kar nekaj stotin.

Emeran Stoklas.

Mlekarsko društvo za Slovenijo.

Dne 25. marca se je vršil ustanovni občni zbor Mlekarskega društva za Slovenijo. Dasiravno so prinesli vsi časopisi pred občnim zborom vabila in smernice, vendar o poteku zbora ni poročal dosedaj nihče. Ker pa mnogi o tem nestrpno pričakujejo poročila, si drzmem povedati svoje utise o zborovanju, na katerem je bilo nad 100 delegatov.

Mlekarsko društvo za Ljubljansko okolico je imelo v gotovih ozirih že nekaj uspehov. Agilnost tega društva, zlasti predsednika Florjančiča, je treba pohvaliti. To društvo je tudi začelo misliti na razširjenje delovanja na celo Slovenijo. Doslej so se o tem vršili trije razgovori ob udeležbi pristašev vseh strank. Zlasti zadnji občni zbor je jasno dokazal potrebo takega društva. Kmet sam se zaveda, da je to potrebno. Pokazal je naš kmet, da se zna za gospodarske interese složno boriti, četudi je politično deljen.

Mlekarskemu instruktorju g. Pevcu so bila izročena pravila, da jih sestavi. Ze pri seji pripravljalnega odbora se je pokazalo, da je treba nekoliko sprememb, zlasti o tem, da trgovec in zadruga ne spadata skupaj v društvo, ker nista, kakor se je govorilo, eno in isto. V tem je prišlo tudi na občnem zboru do navzkrižij. In ker se ni odnehalo, je šlo do glasovanja, katero je pokazalo, da se proti volji naroda nikdar več ne more, pa če to zahteva tudi kmetijski strokovnjak. Uradnik je izvršilni organ, ki izpolnjuje želje ljudstva. Ljudstvo želi, da naj bodo v Mlekarskem društvu le producenti. Zato naj g. mlekarski instruktor Pevec vso stvar še enkrat pretrese in ustanovi tako Mlekarsko društvo, kakor ga ljudstvo želi.

Da je to društvo potrebno, naj navedem dokaz iz bohinjskega si-

rarsiva. Naš bohinjski sirar je priden, vesten, vztrajen in pri tem organiziran. Vse veleasejme so namesto zadrug oziroma bohinjskih sirarjev pa zastopali trgovci (prekupeci). Bohinj od tega ni imel veliko ali skoraj nič dobička, nego le prekupec. Sedaj ko je pa s sirom konkurenca tudi od drugod, bohinjske sirarne ne vedo kam s sirom, ker naslovov nimajo in tako se je zgodilo, da je bohinjski prekupec sir za 6 Din ceneje zalagal v tržišč, kakor pa ga je prodajala Mlekarska zadruga Naklo pri Trzinu. Naklo je moralo znižati ceno in to le vsled tega, ker ni prave organizacije producentov. Isto je danes z mlečnimi cenami. Tega smo krivi sami. G. predsednika Florjančiča prosim, da še z večjo vneto zgrabi za delo za ustanovitev društva za celo Slovenijo, a Kmetijska družba naj pomaga! Sramotno in poniževalno je za naš kmetijski stan v tej državi, da so kmetijski produkti brez cene, vse drugo kar rabimo, pa se drži. Nobena izmed strank v tem ne bode pomagala, zato smo dolžni, da to izvedemo kmetje sami brez razlike na strankarsko pripadnost ob pomoči strokovnjakov, ki bodo upoštevali mnenja ljudstva. Apeliram tudi na g. Pevca, da v tej smeri začne organizirati Mlekarsko društvo in uspeh ne bo izostal. Povdarjam da je imel komisar agrarskih operacij g. dr. Spiller Muys v tem pogledu krasen vzgled. On ima velike zasluge na polju planšarstva, zato ker upošteva mnenje naroda.

Ob koncu apeliram na ves kmetijski živelj v Sloveniji, da začne v tej smeri delovati. Vse strokovnjake, ki hočejo nam s svojim znanjem pomagati, vabimo na sodelovanje, da bodemo v najkrajšem času imeli pravo Mlekarsko društvo, od katerega bodo imeli koristi kmetje, kakor cel slovenski narod.

Ivo Ažman.

Velika Slevica pri Vel. Laščah. Tukaj se vrši v torek 27. aprila velik kramarski ni živinski semenj. Od Lašč je torej oddaljen slabe pol ure hoda.

Sadjarski odbor za okraj Radovljica priredi v nedeljo, 25. apr t. l. na Lancovem, »pri Dežmanu«, h. št. 6 celodnevni sadjarski cepilni tečaj. Odbor vabi vse zanimance iz okoliša Lancova in Radovljice, osobito mlajše posestnike in mladeniče, da se udeležijo tega tečaja v čim večjem številu. Udeležencem se priporoča, da prineso seboj cepilno orodje. Tečaj se prične ob 9. uri dopoldne.

Zasip pri Bledu. Slovensko prosvetno društvo v Zasipu priredi v soboto dne 24. aprila t. l. ob pol 8. uri zvečer poučno kmetijsko predavanje. Predava sreski ekonom Sustič iz Radovljice o gljivičnih boleznih na krompirju in njih zatiranju, o umni prašičjereji in o vzreji plemenskih telet. K temu koristnemu predavanju se vabijo člani in nečlani društva iz Zasipa in okolice, da se ga udeleže v velikem številu.

Letošnji ljubljanski veleasejme vrši od 26. junija do 5. julija 1926. Zanimanje naše industrije, trgovine in obrti za letošnji ljubljanski veleasejme je večje kot lansko leto.

Učni tečaji na srednji vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Od letošnjih 10 učnih tečajev se jih je izvršilo pet (precepljevanje sadnega drevja dvakrat, sajenje in oskrbovanje sadnega drevja, trsna rez in obdelovanje zemlje, gnojila in gnojenje ter semenarstvo). Le nekateri tečaji so bili boljše obiskani. Najboljši obisk (okoli 70 zanimancev) zaznamuje vrtnarski tečaj z dne 19. aprila, ki ga je še posebej priredila na tem zavodu Mariborska podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva za Slovenijo. Ostalih pet tečajev se vrši po naslednjem redu. A. Vinarski in kletarski tečaji: 1. cepljenje in trsničarstvo v sredo (28. aprila); 2. petdnevni kletarski tečaj od torika do vključno sobote (4. do 8. maja) in 3. gozdni sukač in vprežno orodje v vinarstvu v soboto (22. maja). B. Poljedelska tečaja: 1. rastlinski škodljivci in bolezni v pondeljek (3. maja) in 2. krma in krmljenje v torek (25. maja). Začetek vsak dan ob 8. uri. Poku je brezplačen. Zanimancem, ki

so se pismeno že prijavili za obisk tečajev, se piše še posebej. Udeležujejo se tečajev lahko tudi drugi, v kolikor bo prostora. Za cepljenje se rabi cepilni nož. — Direktor Andrej Žmave.

Okrajni zastop ptujski ima posajeno sadno drevje ob okrajnih cestah. Letos je posadil na novo 250 sadnih dreves. Zlikovci pa vsako leto poškodujejo drevesa, osobito novo posajena poškodujejo na ta način, da jim polomijo vrhove, prelomijo po sredini ali izrujejo, nekateri pa celo pokradejo. Dne 15. marca t. l. so bila polomljena tri novo posajena drevesa na okrajni cesti Ptuj—Maribor v kilometru 4 do 5. Dalje so bila dne 13. marca t. l. na okrajni cesti Ptuj—Zavrč v km 5 do 6 polomljena drevesa 10 po številu, eno drevo je bilo izruvano in odnešeno. Istotako so bili pokvarjeni novo napravljene kažipoti. Okrajni zastop krivcev ni mogel dobiti v roke. Gotovo pa so krivci nekaterim ljudem znani. Da dobi krivce in jih dovede zasluženi strogi kazni, razpisuje nagrado od 50 do 100 Din vsakemu, ki naznanj pravega krivca. Krivce je prijaviti na okrajni zastop v Ptuj.

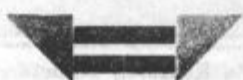
Negovanje piščancev. Ko so se prvi piščanci izvalili, sedi koklja še kakih 6—10 ur na mladičih, da jih posuši in ogreje. Ko so piščanci posušeni in ogreti, postanejo nemirni, na kar tudi koklja zapusti gnezdo. Takrat je treba začeti s krmljenjem. Najboljše je, da jim daš s prva na drobno sesekljana, trdo kuhana jajca in mlačno mleko. Krmi vsaki 2 uri. Zvečer po zadnjem krmljenju jih deni v košaro. Ker se kokoši zjutraj zgodaj zbude, je treba tudi piščance zgodaj nakrmiti. Čim bolj paziš prvi teden nanje, tem čvrsteji bodo potem.

Najboljša in zato najcenejše kupite edino le pri

Josip Petelinc

pletenine, majce, voino, žepne robce, kravate, palice, nahrbtnike, spodnje hlače, otroško trikot perilo, kompletne potrebščine za čevljarje, krojače, sedlarje in šivilje v Ljubljani ob vodi, blizu Prešernovega spomenika. Na veliko in malo!

„Kmečki punt“

Pravkar je izšla ta krasna povest hrvatskega romanopisca A. Šena v lepem slovenskem prevodu dr. Jože Gionarja. Cena brošure Din 25.—; vezane Din 30.— brez poštnine.

V naši založbi so izšle doslej še sledeče zabavne in poučne knjige:

Regina, povest. Nemško spisal G. Keller, poslovenil dr. Jože Gionar. Cena Din 5.—

Občinsko dete Roman o Jenčka. Srbsko spisal Branislav Nušič. Poslovenil Cv. Golar. Cena Din 15.—

Zeleni kader Povest iz vzharnih dni našega narodnega osvobajanja. Spisal Ivan Zorec. Cena Din 14.—

Povest o Robinsonu z risbami v barvah. Za mladino v angleščini spisala K. Fitzgerald. V slovenščino preložil Bog. Vdovič. Cena Din 15.—; vezani izvod Din 20.—

Politika in zgodovina.

Nekoliko odgovorov na dnevno vprašanja. Spisal dr. Drag. Lončar. Cena Din 15.—

Vse tu navedene knjige se dobe po vseh slov. knjigarnah. Naročajo se lahko tudi pri podpisnem založniku.

Tiskarna in litografija **J. Blasnik** nasl. d. d. LJUBLJANA, Breg štev. 11.

Priznано najsolidnejša domača tvrdka

JOS. ROJINA Ljubljana

Aleksandrova cesta štev. 3. Velika zaloga vsakovrstnega češkega in angleškega blaga iz sukna. — Bogata izbira vseh vrst izdelanih oblek, raglanov, površnikov, dežnih plaščev. Vid. po izredno ni kih cenah. Lastni krojaški atelje! Točna postrežba! Nižje cene! Proti gotovemu jamstvu daje tudi na ugodna mesečna odplačila.

GAZELA MILO

Tako krasno se pere edino le z milom „Gazela“

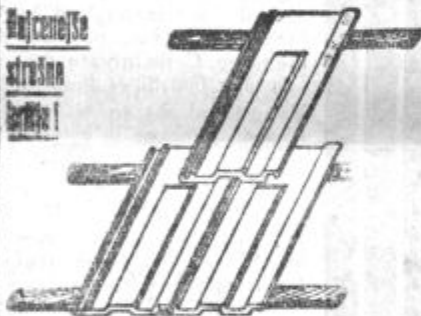
To res pravo gospodinjstvo milo učinkuje temeljito in istočasno blagodejno na vsako, tudi najlince perilo. Uporabljajte samo to milo, kajti z njim prali je prava igrača.

Vedite pa tudi, da se v vsakem tisočem kosu nahaja zlatnik.

Ako ga najdete, pomeni to za Vas dvojno srčelo!

Združene opekarne d.

Najcenejše
strošne
barvne!

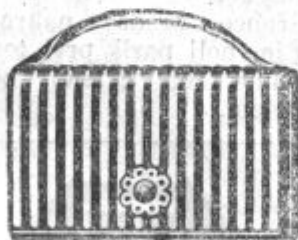
Ljubljana
Miklošičeva cesta 13
prejeto
Vidic-Knez

lovarne na Viču in Brdu nudijo v poljubni množici — teko dohvan — najboljše pretiskane modele strešnikov z eno ali dvema srezoma kakor tudi bobrovcey (biber) in zidno opeko. — Ne želijo se pošlje tekoj popis in ponudba! Stakleni strešnik vedno v zalogi.

Največje vrtnarsko podjetje v Jugoslaviji

VRT Džamenja in drugovi,
dr. z o. zav., Maribor

Največji izbor raznovrstnih plemenitih sadnih dreves (cepov) v najplemenitejših vrstah in vseh oblikah. Plemenite vinske trte na ameriških podlogah, kakor tudi cepe in podloge istih. Seme zelenjave, cvetja in gospodarskih rastlin. Cvetje v loncih in razno okrasno grmovje in drevje imamo celo leto. Zahtevajte cenike.

Torbice

lak limit. Din 19.—, pristno usnje 29.—, fino usnje 36.—, potovalni kovček 45 cm 180.—, 50 cm 195.—, za vsakih 5 cm Din 15.— več. Dalje krasno denarnice, listnice in razno drugo galanterijsko robo razpošilja veletrgovina R. STERMECKI, CELJE 63. Vzorci manufacture se pošljejo za 8 dni v pogled, ilustrirani cenik z 600 1000 slikami čez razne domače potrebščine pa zastonj. Kdor pride z vlakom, dobi nakupu primerne povrnitev vožnje. Trgovci engro cene.

XXXXXXXX

Iščem

vajenca

za sedlarsko in avlo-lakirersko obrt.
LEOPOLD ŠUŠTERŠIČ
Ljubljana, Dunajska 41.

XXXXXXXX

Najboljša, najcenejša kolesa in šivalni stroji
so edino

Petelinčevi

znamke

GRITZNER, ADLER, PHÖNIX
za dom, obrt in industrijo. — Pouk brezplačen, ugodni plačilni pogoji. — Tudi na obroke. Večletna garancija.

JOSIP PETELINC
Ljubljana

Blizu Prešernovega spomenika za vodo.

Od dobrega najboljšo je švicarski pretilni stroj „DUBIED“

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Središču ob Dravi

se vsled nepredvidenih ovir ne vrši dne 2. majnika, ampak šele v nedeljo, dne 15. majnika 1926.

Za načelstvo:

M. Robič m. p., J. Polanec m. p.

Višji deželno-sodni svetnik v pok.

dr. Ivan Modic

je otvoril

odvetniško pisarno
v Ljubljani, Gradišče št. 10
poleg dramskega gledališča

Prometni zavod za premog d.

v Ljubljani

prodaja premog

iz slovenskih premogovnikov

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za indust. podjetja in razpečava na debelo

inozemski premog in koks

vse vrste in vsega izvora ter priporoča češko-slovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in brikete.

Naslov:

Prometni zavod za premog d. d.
v Ljubljani,
Miklošičeva cesta št. 15/II.

ZDRAVILIŠČE ROGAŠKA SLATINA

Najlepše in najbolj moderno urejeno zdravilišče kraljevine SHS. Svetovnoznani zdravilni vreli:

„TEMPEL“, „STYRIA“, „DONAT“

Zdravljenje vseh želodčnih in črevesnih bolezni, bolezni srca, ledvic in jeter.

Sezona: MAJ — SEPTEMBER.

Cene zmerne. V pred-in posezoni znaten popust. Koncertna vojaška glazba. Največja udobnost. Radio. Prometne zveze ugodne. — Zahtevajte prospekte!

Ravnateljstvo zdravilišča Rogaska Slatina.

Kmetovalci!

Kupujte svoje potrebščine samo pri onih trgovcih ki nudijo svoje blago v „KMETSKEM LISTU“
Kdor nas podpira, podpirajmo mi njega!

KMETSKE HRANILNICE IN POSOJILNI DOM

VLOGE NA KNJIŽICE IN TEKOČI RAČUN
po najugodnejšem obrestovanju. — KREDITI v tekočem računu. — ESKONT MENIC. — INKASO.

Račun poštne hranilnice št. 14257. — Hrzojavka „KMETSKE DOM“.

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

V LJUBLJANI

Tavčarjeva (Sodna) ulica 1, pritličje

POSOJILA NA VKNJIŽBO, proti poroštva, zastavi premoženja in vrednostnih papirjev. — ČEKOVNI PROMET. — NAKAZILA.

POSLOVNE URE: od 8.—12%, dopoldne in od 2.—4%, popoldne.